

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

sp. zn. Zin 32/2021

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší soud jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „informační zákon“ nebo také „SvInf“), rozhodl o žádosti **P. T.**, nar. XY, trvale bytem XY, s e-mailovou adresou XY@seznam.cz a adresou datové schránky XY (dále jen „žadatelka“), ze dne 8. 2. 2021, sp. zn. Zin 32/2021 (dále jen „projednávaná žádost“),

takto:

Podle § 15 odst. 1 v souladu s § 2 odst. 4 a § 3 odst. 3 informačního zákona se projednávaná žádost v části požadující poskytnutí „rozhodnutí, judikátů ve věcech trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim z. č. 418/2011“ a na tuto pasáž navazujících otázek **odmítá**, neboť se jedná o požadavek na vytvoření nové informace (odborné rešerše).

Odůvodnění:

Povinný subjekt obdržel projednávanou žádost v následujícím znění (povinný subjekt zvýraznil část projednávané žádosti, ke které se vztahuje výrok o částečném odmítnutí):

*„Věc: Trestní odpovědnost právnických osob, rozsudky, judikatura, obecné dotazy
Žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*

Dobrý den, tímto zasílám žádost Váš soud ve shora uvedeném smyslu o poskytnutí informací a žádám i o přímé poskytnutí informací v případě uveřejněných údajů. Tyto informace jsou čistě pro potřeby průzkumu tvorby bakalářské práce.

Prosím o poskytnutí informací v podobě rozhodnutí, judikátů ve věcech trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim z. č. 418/2011, a to poskytnutím těchto rozsudků či judikatur výslovně ke studijním účelům, která spočívá ve srovnání rozsudků, trestů a jejich odůvodnění uložených právnických osobám za období 2012- 2020.

Žádám o rozhodnutí a judikáty dle paragrafů trestního zákoníku § 209, 240, 241, 212, 254, 256, 257,258 napříč všemi právnickými osobami však maximálně 6 od každého § z každého roku 2012-2020, preferuji oblast obchodních společností.

Obzvlášť mne zajímá, pokud takový rozsudek či judikát existuje z oblasti cestovního ruchu.

Zároveň bych požádala pokud je to možné o rozsudky s jmenovitě uvedenými odsouzenými právníckými osobami, jelikož na to je založen i další můj průzkum.

Také bych Vás požádala o několik odpovědí obecnější roviny.

Má Váš soud nějaký vliv na uzavírání dohod o vině a trestu v oblasti trestní odpovědnosti právníckých osob?

Pokud ano, poprosím o shrnutí, o obecné stanovisko k tomuto nástroji.

S tím souvisí můj další dotaz na statistickou část, kolik dohod o vině a trestu v oblasti trestní odpovědnosti právníckých osob bylo soudu předloženo ke schválení v jednotlivých letech 2012 – 2020 ?

Jaký má Váš soud obecně postoj k uzavírání dohod o vině a trestu ?

Existuje v úrovni Vašeho soudu nějaký aparát který by dále obeznamoval soudce s problematikou § 8 odst. 5 míněno posuzování tzv. Compliance programů.

Inspirují se soudy při svém rozhodování také metodikou vydanou na konci rok 2020 Nejvyšším státním zastupitelstvem a nebo má jiné ?“

K výroku rozhodnutí:

Podle § 15 odst. 1 informačního zákona „pokud povinný subjekt žádosti, byť jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, případně o odmítnutí části žádosti“.

Podle ustanovení čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny **přiměřeným** způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon. Zákonem, který provádí uvedené ustanovení čl. 17 odst. 5 Listiny, je právě informační zákon. Podle § 1 informačního zákona tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím. Podle § 2 odst. 4 informačního zákona se „*povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*“

Povinný subjekt konstatuje, že účelem této výluky je určitá míra ochrany povinných subjektů před nutností vytvářet nové informace jen pro účely zpracování odpovědi na žádost (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2012, č. j. 4 As 37/2011-93, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 8 As 9/2013-30). Pokud tedy povinný subjekt obdrží žádost o vytvoření nových informací (odborné rešerše judikatury či nových statistik) s odkazem na informační zákon, je třeba žádost podle § 2 odst. 4 téhož zákona odmítnout (tedy vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti).

Povinný subjekt dále odkazuje na ustálenou judikaturu, z níž jednoznačně vyplývá, že ustanovení § 2 odst. 4 informačního zákona je třeba vykládat podle jeho účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé v režimu uvedeného zákona obraceli s žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci, provedení právního výkladu, vytvoření či obstarání nové informace ve smyslu informačního zákona (blíže srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 55/2014-33).

V případě žádostí o rešerši rozhodovací činnosti povinného subjektu navíc není ani splněna jedna z náležitostí „informace“ ve smyslu informačního zákona, kterou § 3 odst. 3 informačního zákona definuje jako „jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči...“. Viz následující komentářový závěr: „Ustanovení § 2 odst. 4 informačního zákona je úzce spjato s definicí informace v § 3 odst. 3 informačního zákona, tj. že jde o obsah zaznamenaný na nějakém nosiči, neboli s principem, že povinnost poskytovat informace míří do minulosti, tj. vůči skutečnostem, které již nastaly a trvají (nebo podle názoru žadatele nastat měly či mohly).“ (viz JELÍNKOVÁ, J., TUHÁČEK, M.: *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, 284 s., str. 24*).

Povinný subjekt dodává, že žádnou „ucelenou informaci“ vztahující se k velmi úzce vymezené oblasti rozhodovací činnosti (týkající se konkrétních trestných činů), kterou by mohl k projednávání žádosti bez dalšího poskytnout (tj. bez vytváření nové informace analytickou činností právníků povinného subjektu), nedisponuje. Povinný subjekt žádostí vymezené skupiny soudních řízení systematicky nijak blíže (ve smyslu statistiky) nesleduje, jelikož to není bezpodmínečně nutné pro řádný výkon zákonem svěřených pravomocí (viz dále). Požadovanou informaci by tak povinný subjekt musel nově vytvořit, přičemž by se nejednalo jen o prostý sběr dat, ale jednoznačně by se jednalo o specializovanou analytickou a odbornou práci s judikaturou (podrobněji viz níže). Tuto práci by musela provést osoba s patřičným právním vzděláním, čímž by naplnila podmínku vytváření tzv. „přidané hodnoty“ ve smyslu definice nové informace (§ 2 odst. 4 informačního zákona).

Charakteristikou toho, co už lze označit za nepřiměřenou zátěž, kdy je třeba žádost odmítnout, na rozdíl od situace, kdy by se jednalo jen o zpracovávání velkého objemu jednoduše extrahovatelných dat, kdy má povinný subjekt žadateli informaci poskytnout, ale může jej (žadatele) nejprve vyzvat k zaplacení úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání podle § 17 informačního zákona, se opakovaně zabývá komentářová literatura. V dané souvislosti se pak často objevuje definice, která za nepřiměřenou zátěž považuje jakoukoli „přidanou hodnotu“ nad rámec prostého sběru dat. Za tuto přidanou hodnotu lze jednoznačně považovat odbornou analytickou práci zaměstnanců povinného subjektu, kteří musí mít pro vytvoření požadované nové informace patřičné odborné znalosti a analytické schopnosti. (Podrobněji např. viz: FUREK, A., ROTHANZL, L., JIROVEC, T. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, bod 20, s. 73 - 74).

Dále je též příhodný následující komentářový závěr (zvýraznění a podtržení doplněno): „Ve všech těchto případech tedy nastává specifická situace, v níž žadatel požaduje určitou informaci, která se sice pojmově vztahuje k působnosti povinného subjektu /.../, avšak v okamžiku podání žádosti neexistuje, resp. **neexistuje v žadatelem poptávaném stavu**, a žadatel se výslovně nebo implicitně domáhá jejího vytvoření /.../. Požadavek žadatele ve smyslu § 2 odst. 4 tedy z velké části směřuje do budoucnosti a z jistého hlediska se tak dostává mimo režim SvInf, neboť „neexistující informace“ nesplňuje jeden z pojmových znaků informace, jak je zákon vymezuje v § 3 odst. 3 (informací je jen údaj zaznamenaný, tudíž pro povinný subjekt existující). /.../ komentované ustanovení je tedy chápáno jako specifický důvod pro odmítnutí žádosti o informace.“ (FUREK, A., ROTHANZL, L., JIROVEC, T. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, s. 62 - 63).

Důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. uvádí následující závěr (zvýraznění doplněno): „Povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. **Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet** či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, **má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracování takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu.**“ Cit. z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=991&ct1=0>

Nejvyšší soud nevede speciální (a relevantní ve smyslu bezchybné) statistiky či seznamy aktuální judikatury k jednotlivým právním odvětvím či institutům, či dokonce k jednotlivým ustanovením konkrétních zákonů, v případě projednávané žádosti vymezené k velmi úzce specifikované oblasti rozhodovací činnosti. Povinný subjekt nemá bohužel ani možnosti, jak požadované hodnověrné informace získat jednoduše ze své databáze například zadáním příslušného hesla. Informační systém Nejvyššího soudu (dále jen „ISNS“) sleduje a přesně vyhodnocuje jen konkrétně zadané statistické údaje podle parametrů, které jsou do něj předem naprogramovány. Jde především o údaje, jejichž sledování si vyžaduje běžná denní činnost soudu (z povahy věci tak ISNS nemusí vyhovovat požadavkům externích žadatelů).

V rámci ISNS je sice aktuálně naprogramováno pole, do kterého se zapisuje hodnota „trestný čin“, kde je uváděn i konkrétní „dotčený paragraf trestního zákoníku“ (trestního zákona), nicméně takto „extrahovatelné“ výsledky nemůže povinný subjekt bez dalšího poskytnout jako závazné, respektive úplné. Důvodem pro částečné odmítnutí projednávané žádosti je proto mj. také skutečnost, že uvádění konkrétního paragrafu trestního zákoníku do ISNS probíhalo postupně, nelze tak závazně určit okamžik, od něhož byly tyto údaje do ISNS zaváděny bezvýjimečně (na základě tohoto důvodu tedy není možné stanovit přesné hodnoty, respektive sestavit úplný seznam všech rozhodnutí /jejich spisových značek/, které se vztahují k uvedeným trestným činům). Úplné (relevantní) údaje by tak bylo možné získat pouze aktivní kontrolou a především vyhodnocením každého jednotlivého rozhodnutí, k čemuž povinný subjekt nepřistoupil, jelikož by to představovalo tzv. nepřiměřené úsilí (viz dále) a zároveň by se jednoznačně kvalitativně jednalo o vytváření nové (dosud neexistující) informace, a to specializovanou analytickou prací, nejen prostým výběrem a shromážděním dat. Na vytvoření požadované nové informace by musel pracovat specialista – právník, nejlépe se specializací na oblast trestního práva.

Protože vnitřní informační nástroje umožňují povinnému subjektu částečné vygenerování údajů o řízeních týkajících se konkrétních trestných činů, není důvodu nezaslat alespoň takové „orientační“ údaje. Jsou zasílány formou přílohy „Výpis paragrafů TČ.pdf“. Povinný subjekt tak ovšem procesně činí v rámci rozhodnutí o odmítnutí poskytnout informace, vědom si skutečnosti, že nemůže garantovat úplnost poskytovaných informací. Zasílané **orientační** informace nemusejí zcela vyčerpávat celý předmět projednávané žádosti a jejich „poskytnutím bez dalšího“ by tak zůstala část žádosti nevyřízená. Povinný subjekt tak zasílá **orientační** soupisy řízení (výpisy sp. zn. k příslušným paragrafům trestných činů vymezených v textu projednávané žádosti).

Současně není úlohou povinného subjektu blíže zkoumat, která rozhodnutí ze zasílané množiny řízení odpovídají přesnému zadání projednávané žádosti. Takováto další analytická práce s judikaturou je plně v rukou jednotlivých žadatelů, aby si sami – tam, kde je to možné (viz níže) – vyhodnotili, které z těchto věcí odpovídají jejich původnímu zadání. Proto povinný subjekt nemohl vyhovět ani požadavku na poskytnutí „*maximálně 6* (pozn. rozhodnutí) *od každého § z každého roku 2012-2020, preferuji oblast obchodních společností.*“ I v tomto případě by povinný subjekt musel vyextrahované výsledky dále hodnotit a třídit, tedy s nimi provádět další analytickou činnost. Pro úplnost je třeba také upozornit, že povinný subjekt jako správní orgán není kompetentní osobou k vypracovávání právních rozborů (např. k soudním rozhodnutím Nejvyššího soudu), nebo k vypracovávání odborných rešerší judikatury. V opačném případě by povinný subjekt, nutno dodat mimo zákonem vymezené pravomoci Nejvyššího soudu, nahrazoval činnost osob oprávněných k poskytování právních služeb.

Povinný subjekt zasílá orientační soupisy řízení v podobě, v níž je možné tyto údaje extrahovat z ISNS. Proto v zasílané příloze není ve výpisu řízení uváděn údaj o čísle rozhodujícího senátu a je nahrazen číslicí „0“. Tato skutečnost nicméně nijak nebrání ve vyhledání konkrétního rozhodnutí na webu Nejvyššího soudu. Ve vyhledávacím formuláři na úvodní stránce webu www.nsoud.cz stačí zadat ostatní údaje a kolonku pro číslo senátu nechat prázdnou, zobrazí se pouze jedno rozhodnutí, které vyhovuje ostatním zadaným parametrům (např. zadáním hodnoty „Tdo 140/2020“ se zobrazí pouze jediné rozhodnutí pod sp. zn. 7 Tdo 140/2020).

V případě extrahování požadovaných údajů z ISNS jsou tyto údaje automaticky generovány za každou osobu vystupující v řízení, pokud tedy v konkrétním dovolacím řízení vystupuje např. šest obviněných (dovolatelů), je ve výpisu řízení uvedeno dané řízení za každou osobu zvlášť, tedy šestkrát. Povinný subjekt je i v tomto případě toho názoru, že uvedené nemá vliv na kvalitu zasílaných „orientačních“ údajů.

K jednotlivým textům rozhodnutí má veřejnost vzdálený přístup v databázi *Rozhodnutí a stanoviska Nejvyššího soudu* uplynula-li „ochranná lhůta“ 60 dnů od tzv. odškrtnutí věci v ISNS (viz vysvětleno níže). Níže budou také nastíněny další možné způsoby vyhledávání (možnosti rešerše) v odkazované databázi rozhodnutí.

Pokud se i při aplikování uvedeného postupu nezobrazí žádné rozhodnutí, tak je pravděpodobné (u novějších řízení), že dosud nebyly splněny předpoklady pro uveřejnění rozhodnutí na webu (blíže viz dále), případně bylo řízení ukončeno JINAK, tedy Nejvyšší soud tzv. JINAK vrátil věc nižšímu soudu zpravidla za účelem doplnění dalších náležitostí. Po doplnění takových náležitostí se věc poté, co je procesní spis opětovně postoupen Nejvyššímu soudu, projednává už pod novou, aktuálně (v souladu s rozvrhem práce) přidělenou spisovou značkou řízení. Tyto informace (mj. např. o způsobu vyřízení) lze snadno zjistit po zadání konkrétní spisové značky v rámci aplikace Ministerstva spravedlnosti Infosoud.

Jelikož z žádného právního předpisu nevyplývá pro povinný subjekt povinnost vést informace v podobě, která byla specifikována v textu žádosti, a rovněž v návaznosti na argumentaci uvedenou výše, projednávanou žádost povinný subjekt vyhodnotil

ve vymezené části jako požadavek na vytvoření nové informace ve smyslu § 2 odst. 4 informačního zákona a žádost částečně odmítl.

Nejvyšší soud jakožto povinný subjekt musí podle § 20 odst. 4 písm. a) informačního zákona rovněž postupovat v souladu s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, tedy dbát o to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Vzhledem k tomu, že povinný subjekt již opakovaně (resp. vždy) v obdobných případech žádostí o odborné rešerše v databázi rozhodnutí vydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti, nebyl ani v tomto případě důvod se od takové praxe vyřizování požadavků podle informačního zákona odchýlit.

Ve snaze dále přispět radou, jak již je ostatně zmíněno výše, upozorňuje povinný subjekt na možnosti vyhledávání všech pseudonymizovaných rozhodnutí na trestním úseku Nejvyššího soudu v období přibližně od počátku roku 2002 podle klíčových slov ve veřejné databázi Rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu na jeho webových stránkách www.nsoud.cz. Žadatelé si tak odborné rešerše mohou v rámci rozšířeného vyhledávání (http://www.nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/WebSpreadSearch provádět sami anebo za přispění odborníka s právním vzděláním, a to např. zadáním příslušných klíčových slov (je rovněž možné zadat konkrétní právní předpis). Doporučuje se k tomu použít připojenou podrobnou a srozumitelnou Náповědu.

Blíže viz např. **výsledky vyhledávání k trestním heslům „Zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě“ a „Podvod“**:

[https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/\\$\\$WebSearch1?SearchView&Query=\(%5Bheslo%5D%3D%22Zjedn%C3%A1n%C3%AD%20v%C3%BDhody%20p%C5%99i%20zad%C3%A1n%C3%AD%20ve%C5%99ejn%C3%A9%20zak%C3%A1zky%22%20AND%20%5Bheslo%5D%3D%22p%C5%99i%20ve%C5%99ejn%C3%A9%20sout%C4%9B%C5%BEi%20a%20ve%C5%99ejn%C3%A9%20dra%C5%BEb%C4%9B%22\)%20AND%20%5Bkolegium%5D%3D2&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1](https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/$$WebSearch1?SearchView&Query=(%5Bheslo%5D%3D%22Zjedn%C3%A1n%C3%AD%20v%C3%BDhody%20p%C5%99i%20zad%C3%A1n%C3%AD%20ve%C5%99ejn%C3%A9%20zak%C3%A1zky%22%20AND%20%5Bheslo%5D%3D%22p%C5%99i%20ve%C5%99ejn%C3%A9%20sout%C4%9B%C5%BEi%20a%20ve%C5%99ejn%C3%A9%20dra%C5%BEb%C4%9B%22)%20AND%20%5Bkolegium%5D%3D2&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1)

[https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/\\$\\$WebSearch1?SearchView&Query=\(%5Bheslo%5D%3D%22Podvod%22\)%20AND%20%5Bkolegium%5D%3D2&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1](https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/$$WebSearch1?SearchView&Query=(%5Bheslo%5D%3D%22Podvod%22)%20AND%20%5Bkolegium%5D%3D2&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1)

V rámci Rozšířeného vyhledávání je k dispozici i **fulltextové vyhledávání** (kolonka „Text rozhodnutí“), je tak možné např. přímo vyhledávat "§ 254 tr. zákoníku", nebo např. "§ 240 trestního zákoníku", viz následující odkazy:

[https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/\\$\\$WebSearch1?SearchView&Query=\(%5BARozhodnutiRT%5D%3D\(%22%C2%A7%20254%20tr.%20z%C3%A1kon%3%ADku%22\)\)&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1](https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/$$WebSearch1?SearchView&Query=(%5BARozhodnutiRT%5D%3D(%22%C2%A7%20254%20tr.%20z%C3%A1kon%3%ADku%22))&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1)

[https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/\\$\\$WebSearch1?SearchView&Query=\(%5BARozhodnutiRT%5D%3D\(%22%C2%A7%20240%20trestn%C3%ADho%20z%C3%A1kon%3%ADku%22\)\)&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1](https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/$$WebSearch1?SearchView&Query=(%5BARozhodnutiRT%5D%3D(%22%C2%A7%20240%20trestn%C3%ADho%20z%C3%A1kon%3%ADku%22))&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1)

Jak již bylo výše naznačeno, rozhodnutí jsou takto zveřejňována obvykle ve lhůtě 60 dnů po takzvaném „odškrtnutí“ věci v ISNS, tedy dva měsíce poté, co Nejvyšší soud odeslal své rozhodnutí, včetně odůvodnění a celého procesního spisu, k soudu (zpravidla) první instance s tím, aby tento prvoinstanční soud řádně rozhodnutí dovolacího soudu doručil všem účastníkům (stranám) řízení. Kombinací této informace spolu s daty z aplikace Infosoud (konkrétně na základě v aplikaci zveřejňovaného údaje „Datum vrácení spisu“) tak je možné zjistit datum zveřejnění rozhodnutí v rámci vybraných rejstříků Nejvyššího soudu.

Povinný subjekt závěrem konstatuje, že pro zpracování příslušné odborné rešerše, která by plně vyhovovala požadavkům a nárokům projednávané žádosti, jsou prostřednictvím veřejné databáze rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu na webových stránkách www.nsoud.cz žadatelce k dispozici zdrojové podklady i veškeré nástroje pro odbornou práci s nimi.

Poučení: Proti rozhodnutí o odmítnutí části žádosti je možné podle § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podat odvolání, které se podává u povinného subjektu do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí.

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona

Ke zbývající části projednávané žádosti, kde nebylo poskytnutí informace částečně odmítnuto výrokem předkládaného rozhodnutí, poskytuje povinný subjekt požadované informace formou následujícího sdělení.

Nejvyšší soud nemá žádný vliv na uzavírání dohod o vině a trestu. V této situaci tak povinný subjekt neodpovídá na další související dotazy (viz formulace „pokud ano,...“).

Pro úplnost povinný subjekt dodává, že standardně by musel obdobný dotaz na názor odmítnout v souladu s výše citovaným ustanovením § 2 odst. 4 informačního zákona. Jelikož se nicméně jedná o specifickou problematiku, v níž Nejvyšší soud působil v mediálním prostoru i s cílem „posilování důvěry v justici a zvyšování právního povědomí ve společnosti“, může výjimečně v případě projednávané žádosti zrekapitulovat svůj (dříve zaujatý) postoj. Ten je zachycen např. v následujících tiskových zprávách:

https://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/0/2200AB83100A03A2C12584B1005C1D82?openDocument

https://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/0/505C3CB2A5689176C12583D80023E33C?openDocument

https://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/0/AC36E7632CF978BEC12582250042FD30?openDocument

https://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/0/3EBE3FF42271BF48C12580BF004A4776?openDocument

Z odkazovaných tiskových zpráv je zřejmé, že Nejvyšší soud má jednoznačně kladný postoj k uzavírání dohod o vině a trestu. Nejvyšší soud vítá každou možnost, která vede k nižší zatíženosti soudů a k urychlení trestních řízení. Ostatně, dokládá to i dlouhodobá spolupráce Nejvyššího soudu a Nejvyššího státního zastupitelství na pořádání společných seminářů pro soudce i orgány činné v úvodních fázích trestního řízení, které mají tentýž cíl. Z povahy dané věci a vzhledem ke své působnosti může Nejvyšší soud samozřejmě nejvíce učinit v prosazování snahy o co nejčastější ukládání peněžitých trestů, avšak veřejně vyjadřuje podporu i dalším obdobným aktivitám, kdy se Nejvyšší státní zastupitelství snaží zvýšit počty alternativních způsobů vedení a řešení trestního řízení.

Aparát zabývající se compliance programy na úrovni Nejvyššího soudu přímo neexistuje, avšak soudci se aktivně účastní odborných akcí s touto problematikou. Předpokládá se, že všichni soudci se v tomto ohledu také samovzdělávají.

Ostatně i Pravidla pro výběr kandidátů na soudce Nejvyššího soudu, která jsou veřejně dostupná pod níže citovaným odkazem, přímo uvádějí mj. následující:

„Kandidát musí být také ochoten neustále rozvíjet své schopnosti a průběžně se vzdělávat, a to v rámci Justiční akademie a případně i na právnických fakultách (např. v doktorském studijním programu) a jiných českých i zahraničních vzdělávacích institucích. Za součást jeho odborného rozvoje lze považovat i jeho publikační činnost, a to jak v oblasti odborných monografií, komentářů a článků či příspěvků v odborných časopisech, a také vystupování na odborných konferencích doma i v zahraničí. U kandidáta se předpokládá znalost alespoň jednoho cizího jazyka (angličtiny, francouzštiny, němčiny apod.). V pracovním životě musí dbát na vedení svých podřízených a napomáhat jejich růstu.“ Citováno z:

[https://nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/F29D344D03E4E51DC12585E50044C923/\\$file/Pravidla%20pro%20v%C3%BDb%C4%9Br%20kandid%C3%A1t%C5%AF%20na%20soudce%20NS.pdf](https://nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/F29D344D03E4E51DC12585E50044C923/$file/Pravidla%20pro%20v%C3%BDb%C4%9Br%20kandid%C3%A1t%C5%AF%20na%20soudce%20NS.pdf)

Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že se soudci Nejvyššího soudu seznamují nejen s odbornými materiály z dílny Nejvyššího státního zastupitelství, ale i odbornými články či komentáři z akademické sféry atp.

Přímo z metodiky *„Aplikace § 8 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim“* s podtitulem *„Průvodce právní úpravou pro státní zástupce“* (dále jen metodika) je zřejmé, že *„toto vydání materiálu NSZ je primárně adresované státním zástupcům a určené pro jejich potřeby.“* I přes tuto skutečnost je nepochybné, že uvedený materiál má „přesah“ i do ostatních právnických profesí, respektive i mezi laickou veřejností (viz formulace *„Níc méně i tentokrát je na dobrovolném základu a při vyzvednutí preventivního efektu poskytován odborné a laické veřejnosti k využití.“*)

Soudci trestního kolegia Nejvyššího soudu se už v minulosti na veřejných fórech vyjádřili v tom smyslu, že předmětná metodika může být jistě např. nástrojem účinné prevence – shrnuje a reprodukuje jasná pravidla, tudíž veřejnost z ní může čerpat informace o tom, co je a není trestné, k čemu a jak státní zástupci v praxi přistupují. Dalším kladným rysem metodiky je podle veřejných vyjádření trestních soudců Nejvyššího soudu i sjednocující působení v rámci soustavy státního zastupitelství. Metodika tak jistě představuje nejen pro odbornou veřejnost „lepší vtahování do problematiky“, je jakýmsi návodem, zobecněním zkušeností ve sledovaných oblastech, rozšiřuje obecné povědomí o oblastech, které řeší. Nutno dodat, že Nejvyšší soud obdobnou metodiku nevypracovával.

Závěrem považuje povinný subjekt za vhodné upozornit, že zákonným označením Nejvyššího soudu je od 1. 4. 2002 podle § 10 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, „Nejvyšší soud“, tedy nikoli např. „Nejvyšší soud České republiky“, „Nejvyšší soud ČR“ či „Nejvyšší soud v Brně“ nebo „Nejvyšší soud Brno“. Je sice pravdou, že do 31. 3. 2002 již zrušený zákon č. 335/1991 Sb., o soudech a soudcích, používal zákonné označení „*Nejvyšší soud České republiky*“, tento *původní* zákon o soudech a soudcích byl však ke dni 1. 4. 2002 nahrazen novým zákonem, který již pracuje pouze s označením „Nejvyšší soud“.

Poučení: Proti způsobu vyřízení žádosti v místě, kde je poskytována informace, je možné podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů od doručení této informace. Stížnost se podává přímo k povinnému subjektu, který informaci poskytl.

V Brně dne 23. 2. 2021

L. S.

Mgr. Petr Tomíček
vedoucí oddělení styku s veřejností
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona